

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ

VIII Всеукраїнська дистанційна
науково-практична конференція

ІНФОРМАЦІЯ ТА ДОКУМЕНТ У СУЧАСНОМУ НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ

16 травня 2024 р.

м. Івано-Франківськ, Україна

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АЕРОКОСМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. М. Є. ЖУКОВСЬКОГО
«ХАРКІВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ВАСИЛЯ СТУСА
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВ (М. КИЇВ)
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ (М. КИЇВ)
УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ АРХІВНОЇ СПРАВИ ТА
ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА

Матеріали

**VIII Всеукраїнської дистанційної науково-практичної
конференції**

**«ІНФОРМАЦІЯ ТА ДОКУМЕНТ
У СУЧАСНОМУ НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ»**

**16 травня 2024 р.
м. Івано-Франківськ, Україна**

РОЗДІЛ 3

НОВАЦІЇ У ДОКУМЕНТАЦІЙНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ УСТАНОВ

- Оксана ЛАБА, Олена МАКОВСЬКА**
ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ЕЛЕКТРОННИХ
ДОВІРЧИХ ПОСЛУГ З ДІЛОВОДНИМИ ПРОЦЕСАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ..... 76
- Віталіна СЕМЕНЧУК, Олена ВЕРЕМЧУК**
МОБІЛЬНІ ДОДАТКИ ЯК НОВАЦІЯ В ДОКУМЕНТАЦІЙНІЙ СФЕРІ 79
- Олеся ФЕДОРУК**
ЕФЕКТИВНЕ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБИГУ
ЯК УМОВА ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ 81

РОЗДІЛ 4

ОСВІТНІ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗВО

- Марк БУЗАШІ, Олена ВЕРЕМЧУК**
ІНТЕГРАЦІЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В РОБОТУ БІБЛІОТЕК ЗВО..... 86
- Наталія ВОВК**
СТВОРЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ ЧЕРЕЗ
ІНТЕГРАЦІЮ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ У РОБОТУ УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ
БІБЛІОТЕК 89
- Софія ГАСУЛЯК, Олена ВЕРЕМЧУК**
АКТУАЛІЗАЦІЯ ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА
ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В КОНТЕКСТІ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ 94
- Світлана ГРИГОРАШ, Лілія БУРКІВСЬКА**
ОСОБЛИВОСТІ ІНФОРМУВАННЯ ПРО ЗВО ЗАСОБАМИ РЕКЛАМИ 98
- Вікторія ДОБРОВОЛЬСЬКА**
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ
ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС
ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ (ФАХОВО-АНАЛІТИЧНОЇ) ПРАКТИКИ 103
- Наталія ЛИТВИН**
ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ У ПРОЦЕСІ
ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ПРАВОЗНАВСТВА ТА
АКАДЕМІЧНЕ ПИСЬМО» 106

Софія ГАСУЛЯК

*здобувачка першого рівня вищої освіти
спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»
Мукачівського державного університету*

Олена ВЕРЕМЧУК

*к. пед. н., доцент,
доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій
Мукачівського державного університету*

АКТУАЛІЗАЦІЯ ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В КОНТЕКСТІ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

Роки пандемії поклали початок успішному розвитку цифрових технологій, які за часи воєнного стану тільки зростають. Дедалі частіше викладачі мають на меті зробити передачу знань здобувачам вищої освіти більш віртуалізованою, що полегшить не тільки їх працю, але й зацікавить їх новітніми методами навчання.

Віртуальна реальність та віртуальна освіта дозволяє здобувачам освіти і викладачам спільно досліджувати вміст і генерувати спільні знання. Варто зазначити, що питання використання технологій віртуалізації стає пріоритетним для закладів освіти не лише з точки зору внутрішніх інформаційних систем, а й як засіб вирішення конкретних освітніх завдань: питань адміністрування, експлуатації інформаційних систем, розширення технічних можливостей, неперервного навчання протягом життя. Застосування віртуалізації та цифрових технологій у ЗВО може здатися не лише корисним, але й стимулюючим з точки зору як викладачів, так і здобувачів. Навчальний матеріал та ефективна наочна методика навчання дозволяють зробити освітній процес цікавим і нестандартним, підвищити мотивацію здобувачів освіти до вивчення фахових дисциплін тощо [4, с. 228].

Широке використання допоміжних засобів у системі навчання, наприклад, інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій, повністю змінюють освітній процес, роблять його більш модернізованим. Досить

широко використовуються цифрові технології в сучасній освіті, зокрема при змішаному та дистанційному навчанні.

Активно починає використовуватись як освітній інструмент штучний інтелект (ШІ), який може допомогти в організації індивідуального навчання, у визначенні можливостей і потреб здобувача освіти, його об'єктивному і точному оцінюванні.

Ще на початку 2000-х років досягнення в галузі машинного навчання та обробки природної мови призвели до розробки більш досконалих нейромереж, що використовувалися як освітні інструменти на базі ШІ. І вже тоді ці мережі здатні були адаптуватися до потреб кожного окремого здобувача освіти та навіть виставляти йому оцінку. Сьогодні ШІ застосовується в освіті не лише для персоналізації навчання, а й для автоматизації адміністративних завдань. Поширеним став такий напрямок ШІ, як обробка природних мов (Natural Language Processing (NLP) [1, с. 285]. Корисним інструментом у віртуальному спілкуванні, освіті, обробці текстів та пошуку інформації зарекомендував себе ChatGPT-3 (Generative Pre-Trained Transformer) – це система обробки природної мови (NLP). ChatGPT-3 заснований на нейромережі, яка навчається, що дозволяє адаптуватися до побажань користувача та його індивідуальних переваг. Цей сервіс здатний формулювати відповідь без очікування, наближаючи таким чином комунікацію подібну до реального діалогу з викладачем [1, с. 286–287].

ШІ – це потужний інструмент, що дозволяє значно пришвидшити опрацювання великих масивів інформації, скоротити час на виконання певних рутинних завдань. Наприклад, ШІ пришвидшує роботу викладачів у виявленні плагіату, автоматизує оцінювання виконання завдань здобувачами освіти, уможлиблює швидко дистанційну комунікацію з учасниками освітнього процесу за допомогою різноманітних платформ, а саме: ZOOM, Google Meet, Skype, MOODLE тощо.

Зокрема, в Мукачівському державному університеті (МДУ) для перевірки наукових робіт на наявність у них запозичень та збігів тексту

використовується платформа AdvegoPlagiarism. Здобувачі вищої освіти МДУ за допомогою платформи MOODLE (<http://moodle-s.msu.edu.ua:3000/>) мають можливість самостійно вивчати необхідний матеріал, отримувати та вдосконалювати свої знання дистанційно, в режимі он-лайн, опрацьовувати завдання для самостійної роботи, виконувати тести і тут же отримувати оцінки (результати). «Інституційний репозитарій» (<http://dspace.msu.edu.ua:8080/>), який ведеться університетською бібліотекою, містить наукові публікації та видання, які можуть бути використані як джерело інформації для виконання наукових досліджень та написання наукових текстів. Така інтеграція цифрових технологій у навчальний процес сприяє покращенню доступності знань та розвитку науково-дослідницької діяльності серед здобувачів освіти та науковців. Крім того, це сприяє розвитку компетентностей у сфері інформаційної грамотності та цифрових технологій.

Системи ШІ для навчання можуть використовуватись як особистий помічник при написанні та аналізі текстів, вивчення іноземних мов, організації робочого часу тощо. Нині досить активно здобувачами вищої освіти використовуються сервіси для роботи з текстом, що дозволяють створювати контент на основі ШІ [3, с. 255]. Наприклад, досить популярним серед здобувачів є чат «GPT», за допомогою якого можна вирішити різні задачі, дізнатися цікаву інформацію, отримати необхідні наукові знання та ін.

Крім того, системи ШІ відіграють важливу роль у полегшенні навчання для людей з обмеженими можливостями, надаючи їм адаптивні матеріали та інструменти для навчання. Інноваційні функції, такі як розпізнавання мови та автоматичне перекладання, можуть сприяти доступності навчального матеріалу для здобувачів освіти з різними формами обмежень. Це дозволяє зробити освіту більш інклюзивною, забезпечити рівні умови для здобувачів з особливими потребами.

Впровадження інформаційних технологій в роботі бібліотек ЗВО уможливило не лише автоматизацію бібліотечних процесів, а й надання

вільного доступу здобувачам освіти (користувачам бібліотеки) до світових та власних інформаційних ресурсів, що допомагають у навчальній та науково-дослідницькій діяльності, через власний вебсайт або сторінку на сайті ЗВО. Так, наприклад, наукова бібліотека МДУ через вебсайт пропонує своїм користувачам віртуальний доступ до електронних ресурсів («Віртуальна довідка», «Дистанційне замовлення електронних документів», «Електронний читальний зал», «Електронний каталог», «Інституційний репозитарій» та ін.), дає можливість здійснювати оперативний пошук потрібних джерел інформації, отримувати вільний доступ до наукових праць та навчально-методичних матеріалів викладачів університету, захищених кваліфікаційних робіт та інших освітніх ресурсів, що сприятиме покращенню якості навчання та віртуалізації освітньої діяльності в ЗВО.

Варто зазначити, що віртуалізація в ЗВО України відбувається через: віртуальні лабораторії, які створюються для здобувачів освіти для проведення практичних занять та експериментів в режимі онлайн; віртуальні курси, тренінги, лекції, онлайн-семінари, вебінари, відео-уроки, онлайн-класи, до яких можуть долучатись здобувачі, незалежно від свого місцезнаходження; віртуальні тури, екскурсії, що використовуються для ознайомлення з інфраструктурою ЗВО та іншими цікавими локаціями, а також для віртуального відвідування архіву, музею, лабораторії, майстерні тощо, не виходячи з дому; відео-конференції, тестування та проєкти, які сприяють здобуттю освіти та оптимізації навчального процесу [2, с 229].

Загалом, використання ІІІ в освіті є надзвичайно актуальним, сучасним та корисним, але допоміжним засобом для наукової та навчальної діяльності. Інтеграція ІІІ в освіту відкриває нові можливості для якісного персоналізованого навчання, модернізації освітніх та дослідницьких процесів ЗВО, сприяючи підвищенню ефективності освіти.

Список використаної літератури:

1. Гордієнко О. Використання ChatGPT-3 під час вивчення іноземних мов курсантами ВВНЗ. *Актуальні питання підготовки фахівців: реалії та перспективи*: матер.

міжнар. дистанційної наук.-метод. конф., 20 берез. 2024 р. / ред. кол.: Т. С. Прокопенко та ін. Харків : Фаховий коледж НФаУ, 2024. С. 285–289.

2. Цапко І. М. Віртуалізація та можливості її використання у світі. *Інноваційна педагогіка*. Вип. 61. Т. 2. Харків, 2023. С. 228–232.

3. Яценко О. І. Технології штучного інтелекту: основні напрямки впровадження в освітній процес закладу вищої освіти. *Scientific research in the modern world: Proceedings of XI International Scientific and Practical Conference*, м. Торонто, 24-26 серп. 2023 р. 2023. С. 252–257.

Світлана ГРИГОРАШ

к. філол. н., доцент,

*доцент кафедри документознавства та інформаційної діяльності
Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу*

Лілія БУРКІВСЬКА

к. філол. н., доцент,

*доцент кафедри документознавства та інформаційної діяльності
Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу*

ОСОБЛИВОСТІ ІНФОРМУВАННЯ ПРО ЗВО ЗАСОБАМИ РЕКЛАМИ

Заклади вищої освіти, що конкурують між собою за абітурієнта, намагаються бути успішними та привабливими на ринку освітніх послуг. Ідея реклами для закладів вищої освіти (далі – ЗВО) ще не так давно була новинкою. Сьогодні ж реклама стає звичним каналом просування освітніх послуг та розповсюдження інформації про діяльність закладу вищої освіти.

Окремі аспекти рекламної діяльності закладів вищої освіти досліджували такі науковці: Н. Вачевська (сутність і мета рекламної діяльності та заходи вдосконалення розвитку профтехосвіти), С. Семенюк (планування рекламної кампанії), О. Телєтов та М. Провозін (рекламна діяльність вищого навчального закладу), Т. Ящук (особливості маркетингу освітніх послуг).

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>